

Zahtevna vloga krajevnih skupnosti

Zastopniki štirih krajevnih skupnosti so v pogovoru razgrnili problematiko krajevne samouprave na relacijah, ki jih je začrtala nova ustava. O KS Gradišče je govoril Ivo Bernard, o KS Stari Vodmat je pripovedoval Dušan Brekič, kakšni so problemi KS Kolodvor je razložil Jaka Kvas, Blaž Matekovič pa je naštel marsikaj zanimivega o KS Poljane.

Pestri interesi

Ivo Bernard, KS Gradišče: Kako bomo krajevno skupnost iz dosedanje upravnje organizirane oblike spremenili v tisto osnovno družbeno celico, v kateri se uresničujejo interesi tako prebivalcev krajevne skupnosti kakor tudi proizvođačje, ki deluje na njenem področju in drugih organizacij, ki delujejo v njenem okviru? Ta problem je v centru Ljubljane precej zahtevnejši. V vaških krajevnih skupnostih je interes dokaj zaokrožen in blizek, v mestu pa je interes dokaj za razpršen in odmaknjen občanom iz njihovega vsakdanjega življenja. V okviru naše krajevne skupnosti »Gradišče« imamo vrsto delovnih organizacij, ki jih na terenu praktično sploh ni čutiti, od raznih manjših delovnih organizacij pa do bank, trgovine in družbenih služb. Ko pravim družbenih služb, mislim predvsem na upravne in oblastne organe in njihove delovne skupnosti. Tu je potem vedno zanimivo vprašanje šol. V naši krajevni skupnosti imamo vse od vrtca do osnovne šole pa preko gimnazije do fakultete. Predvsem slednjih na terenu ni čutiti. Če naj se krajevna skupnost formira kot osnovna družbena celica, potem se postavlja prvo vprašanje, kako vse te različne subjekte v praksi povezati v enoten družbeni mehanizem. Formalno ugotavljanje enotnosti bi pomenilo, da bo ta enotnost ostala na papirju. Enotnost moramo torej iskati v interesnih sferah, ki neposredno povezujejo in pritegujejo te organizacije združenega dela v to, kar imenujemo krajevna skupnost. Pri izdelavi statuta smo se zelo poglobili v vprašanje, kateri so tisti interesi, ki delujejo v naši krajevni skupnosti.

Stanujejo druge

Značilnost naše krajevne skupnosti je tudi v tem, da je v njej zaposleno precej večje število ljudi kot jih tukaj prebiva. Skušali smo najti tista interesna področja, ki so skupna za vse: socialno varstvo, vzgoja in izobraževanje, zdravstveno varstvo, prosveta in kultura, javno obveščanje, komunalne in druge dejavnosti, upravljanje stanovanj, varstvo interesov potrošnika, varstvo človekovega okolja, družbena samozaschita, splošni ljudski odpor, medsebojni odnosi na terenu in podobno. To smo našli v statutu. Mislimo, da so to tisti interesi, ki povezujejo sfero dela s tisto sfero, ki jo imenujemo krajevna skupnost. Prek družbenega dogovora bi se dogovarjali s posameznimi delovnimi organizacijami o oblikah in načinu skupnega dela. Jasno: ob vsem tem tudi o zagotavljanju materialnih sredstev za uresničevanje dogovorjenih programov.

Delovni programi

Mislimo, in v statutu smo to zapisali, da deluje krajevna skupnost na osnovi programov, tako kratkoročnih kot srednjeročnih in dolgoročnih. Dvomim, da bi bila kakšna delovna organizacija pripravljena iz svojih sredstev podpreti delovanje krajevne skupnosti, če ne bo ta dejavnost istovetna z družbenim interesom te delov-

ne organizacije. Zato se bomo pri pripravljanih programov nujno kontaktirali z vsemi temi delovnimi organizacijami, naredili seznam dejanskih potreb in interesov in tako prišli do delovnega programa naše krajevne skupnosti.

Staremu Vodmatu daje pečat klinični center

Dušan Brekič, Stari Vodmat: Na staremu Vodmatu smo statutu že dali v javno razpravo. V tej razpravi je dobil dokončno obliko in bo v kratkem tudi sprejet. Ob tem smo prav tako razmišljali, kje najti tiste skupne interese organizacij združenega dela, bodisi da so iz proizvodnje ali iz družbenih služb. Za Vodmat je na primer značilen močan poudarek zdravstva. Tu je celotni klinični center z vsem, kar spada zraven. Kar polovico krajevne skupnosti zavzema klinični center. Po drugi strani govorimo na Vodmatu samo o štirih večjih organizacijah združenega dela: Pletenini, Zmaju, Gradisu (centrala) in Tegradu. Drugih na Vodmatu praktično ni. Kako zdaj najti skupni interes naštetih organizacij združenega dela z interesi občanov, ki žive v tej krajevni skupnosti?

Na prste bi lahko prešteli tiste, ki stanujejo in delajo v isti krajevni skupnosti

Delavcev, ki delajo v teh organizacijah in hkrati stanujejo na Vodmatu, je manj kot prostov na roki. Vodmat šteje blizu 4500 prebivalcev, njihovi interesi so marsikaj drugačni od interesov ljudi, ki na tem področju delajo. V dosedanje praksi smo skušali urejati te probleme s sestavo (bivšega) sveta krajevne skupnosti, torej bivših samoupravnih organov, tako da so sodelovali v naših samoupravnih organih, vendar kakšnih posebnih uspehov to ni prineslo. Bojimo se, da — vsaj v prehodnem obdobju, recimo leto ali dve — ne bo kaj dosti drugače. Porajala se nam je misel, da bi pri programiranju dela krajevne skupnosti morali iti na nekoliko širšo osnovno, iti preko meja naše krajevne skupnosti. Pa ne v tem smislu, da bi zajeli celo občino. Bolj se ukvarjamo z vprašanjem ožje soseske, ki naj bi bila neodvisna od občinskih meja. Mejimo na občino Moste. Vodmat je imel včasih bolj podeželsko strukturo, to je bil eden izmed kmetijskih delov Ljubljane; šele kasneje, ko so se določale občinske meje, se je Vodmat razdelil na Stari Vodmat in Vodmat, torej na tisti del, ki je pripadel občini Center in na tistega, ki spada pod Moste.

Občinske meje

Verjetno bi bilo umestno razmisliti o sodelovanju na ožjem področju, ne glede na občinske meje. Potem bi bilo programiranje lažje in nekoliko bolj konkretno. Predvsem pa bi bilo bolj uspešno izvajanje teh programov. Če ne bomo predvideli ukrepov za izvajanje, potem bodo ostali samo črka na papirju. Vendar te misli nismo naprej razvijali, za to praktično nismo imeli časa. Ne smemo pa je opustiti, sicer bomo zelo težko uresničili tisto, kar

smo zapisali v statutu in kar je zapisano tudi v ustavi, namreč da je krajevna skupnost temeljna samoupravna skupnost.

Materialna osnova

Mnogo smo premišljali tudi o problemu financiranja krajevne skupnosti. V ustavo in v statutu krajevne skupnosti smo zapisali celo vrsto virov financiranja. Kaže, da bo nekaj časa ostalo samo pri proračunu. Druge vire tipično mestnih krajevnih skupnosti si težko predstavljam, vsaj zaenkrat. Upajmo, da bo čimprej prišlo do resnejše povezave interesov delovnih organizacij in občanov, ki prebivajo na tem področju. Lahko si zamislimo program razvoja krajevne skupnosti — dolgoročni, srednjeročni, letni in tako naprej. A dokler ne bodo razčiščena osnovna izhodišča — med njimi je tudi financiranje — bodo ti programi samo črka na papirju. Materialna osnova je eden bistvenih pogojev samouprave. Mi smo leta nazaj razpravljali o materialni osnovi krajevne skupnosti, vendar smo se vselej ustavili ob ugotovitvi, da kakšnih večjih premikov na tem področju ni mogoče narediti. Ostajali smo pri sistemu, kakršen je pač bil: prosili smo in »gihali«. Če smo denar dobili, smo naloge izvedli, sicer pa ne. Rad bi omenil samo še nekaj: zdi se mi, da smo vlogo družbeno političnih organizacij v krajevni skupnosti doslej premalo upoštevali. Tudi statutarno smo dajali tem organizacijam premajhno vlogo in premalo prostora. V novem statutu smo to do določene mere uredili. Za primer bi navedel, da smo dali Zvezi rezervnih vojnih starešin enako mesto kot drugim družbenopolitičnim organizacijam, ker menimo, da v današnjem času to ne more biti samo strogo strokovna vojaška organizacija, ampak dobiva vse večji družbeno-politični pomen.

KS Kolodvor se hitro stara

Jaka Kvas, krajevna skupnost Kolodvor: Naš statut je prehodil precej dolgo pot: od osnutka, ponovnega osnutka, do razprav, ki smo jih imeli z družbeno političnimi organizacijami, od razprav, ki smo jih imeli v svetu krajevne skupnosti, do sej statutarne komisije. Pred nekaj dnevi smo že razpravljali o osnutku statuta na zboru delovnih ljudi in občanov, ki so ga sprejeli. Sredi tega meseca bo verjetno že sprejet na zboru delegatov v KS. Krajevna skupnost Kolodvor ima prav tako nekaj občutljivih posebnosti kot jih imata Gradišče in Vodmat. Ne smemo pozabiti, da je bila pretekla ali pa predpretekla ljubljanska politika usmerjena v to, da bi se prav v tem okolju zgradil impozanten trgovski in poslovni center. Posledica tega je bila, da je to območje ostalo v stanovanjskem pogledu takšno, kakršno je bilo, ostalo je brez zelenic in igrišč. Prav zaradi tega, ker ne gradimo novih stanovanjskih blokov, nimamo priliva novih, mlajših stanovalcev. Ta teren se zato iz dneva v dan stara. Po letih je že eden najstarejših v Ljubljani, poleg stare Ljubljane. Zato predstavlja krajevna skupnost Kolodvor močan element socialnih problemov, problemov skrbi za ljudi, razvijanje socialnih služb in tako naprej.

Kako najti skupni imenovalec?

Po drugi strani pa ne smemo pozabiti, da ima krajevna skupnost Kolodvor preko 400 manjših delovnih skupnosti, ki niso temeljne organizacije združene-

ga dela: od obrtnikov, odvetniških pisarn, trgovin in tako naprej. Imamo pa zelo malo temeljnih organizacij združenega dela. Tu se pojavlja osnovni problem, kako preko statuta povezati vse te interese. Če na vedem še to, da je v krajevni skupnosti Kolodvor trikrat več zaposlenih kot stanujočih, potem vidimo, da je situacija precej zapletena. Vsaj po vsebini. Kako bomo skozi sporazume in skozi družbene dogovore uskladili interese take krajevne skupnosti? Kako pripeljati vse te interese v samoupravno skupnost, da bi ta samoupravna skupnost dejansko postala to, kar ji omogoča ustava? Prizadevali smo si, da bi ustava določila v statutu čim bolj konkretizirali. Vedno pa se srečujemo s problemom, kako bomo zastavljeno uresničili. Predvsem zaradi tega, ker iščemo interesne sfere. Interes stanovalcev, oziroma prebivalcev, je znan.

Kako vključiti v KS velike delovne organizacije kot sta železnica in PTT?

Interes vseh delovnih organizacij pa je težje povezati v samoupravno krajevno skupnost. Te namreč pokrivajo precej široko področje, nekatere kar vso Jugoslavijo. Na primer: železnica, pošta, uvozna in izvozna podjetja, banka in druge. Na ta vprašanja v dosedanjih razpravah nismo našli konkretnega odgovora. Potem je tu vprašanje programiranja. Mislim: tistega planiranja in programiranja, ki naj bi vplivalo na občinske plane in programe, pa na republiške programe in nazadnje tudi na plane in programe Jugoslavije. Tudi na to vprašanje nismo mogli dati odgovora. Sodimo, da za to še nimamo niti sistema. To je eno izmed bistvenih vprašanj, na katera bodo morali naši teoretiki prej ali slej odgovoriti, sicer bo samouprava v krajevni skupnosti polovičarska.

Podreti podjetniške plotove

Potem je tu vprašanje, kako podreti plotove okoli organizacij združenega dela, tudi okoli temeljnih organizacij združenega dela. To zaprtost vase poraja še vedno obstoječa podjetniška mentaliteta. Dostikrat dobimo od posameznikov v delovnih organizacijah odgovor: mi ne bomo reševali vaših problemov, oziroma problemov »vaše« krajevne skupnosti. Ob statutarnih razpravah smo se veliko zadrževali okoli delegatskega sistema. Ne samo okoli delegacij, temveč tudi okoli zbora delegatov in okoli delovanja celotnega mehanizma samouprave. Kako vključevati našo delegacijo v problematiko občine in drugih družbeno političnih skupnosti? Kakšni ljudje bodo lahko uspešno predstavljali interese krajevne skupnosti in širše družbenopolitične skupnosti v mestu? Kajti v mestu je le veliko zadev, ki se po svoji logiki ne morejo reševati le delno!

Statut je pripravljalo 12 delovnih skupin

Blaž Matekovič, krajevna skupnost Poljane: Svet krajevne skupnosti Poljane je po javni razpravi 5. marca svečano sprejel statut krajevne skupnosti. Zato ne bi govoril o dilemah, kakšen naj bi naš statut bil. Povedal bi predvsem, kakšen naš statut je. — Statut je pripravljalo 12 delovnih skupin. Statutarna komisija se je znašla pred naslednjimi praktičnimi težavami: rok za sprejem statuta je bil sorazmerno kratek. Roki so bili pozno postavljeni in večkrat spreminjani. Na seminarju, ki ga je or-

ganizirala MK SZDL, je bil postavljen rok za izdelavo predlogov statuta 5. februar. Mi smo takrat povedali, da do tega roka nismo sposobni to narediti. Druga težava je bila v tem, da ob nastajanju našega statuta še nismo imeli dokončnega besedila republiške ustave niti občinskega statuta, na katerega bi se naš statut moral navezovati. No, zaradi tega mi nismo stvari komplicirali, ker je bilo dogovorjeno, da bodo oblikovani koordinacijski organi, ki bodo statute krajevnih skupnosti analizirali. Po določenem času — najbrž bo minilo kar leto ali več — bi potem na temelju teh analiz in naših izkušenj statute dopolnili.

Sredstva iz občinskega proračuna

Jasno nam je, da nekaterih področij v statutu nismo zadovoljivo in temeljito obdelali. Med njimi je tudi financiranje krajevne skupnosti oziroma zagotavljanje materialne osnove za delo in zadovoljevanje potreb. Nekaj pa nam je v krajevni skupnosti Poljane vendarle jasno: sredstva, ki jih sedaj dobiva krajevna skupnost iz občinskega proračuna, ji dajejo in omogočajo solidno osnovo za samoupravno organiziranost. Krajevne skupnosti v drugih občinah so v tem pogledu mnogo na slabšem.

Sodelovanje z delovnimi organizacijami

Drugo, dokaj neobdelano področje, je urejanje odnosov z organizacijami združenega dela. Bili smo si na jasnem, da kaj posebnega trenutno ne moremo zapisati, lahko pa bomo bržkone čez leto dni. Na tej relaciji bo moral priti do izraza predvsem družbeno ekonomski odnos. Sicer pa se moramo pohvaliti, da z mnogimi organizacijami združenega dela že danes v naši krajevni skupnosti lepo sodelujemo in kažejo razumevanje za naše probleme. V našem statutu smo dali največji poudarek na opredelilne skupnih potreb, interesov in nalog na posameznih področjih življenja in dela v krajevni skupnosti. Tu nismo ničesar prepisovali, temveč smo šli od problema do problema in ugotavljali, kje je tisti avtentični interes, o katerem smo v ustavnih razpravi veliko govorili.

Značilnost Poljan: prosvetne ustanove

Naša krajevna skupnost ima npr. mnogo prosvetnih institucij. Imamo 16 šol in domov. To je dejstvo, mimo katerega ne moremo, saj je krajevna skupnost preplavljena z nekaj tisoč mladih ljudi, ki se tu šolajo. V statutu smo opredelili, da po svojih delegacijah sodelujemo z osnovno šolo, gimnazijo in vzgojno-varstvenim zavodom, ker vzgajajo pretežno otroke prebivalcev naše krajevne skupnosti. V svetih drugih šol in domov bomo sodelovali le s svojimi predstavniki. Seveda bo stvar dogovora, kako bi te delegacije in predstavniki tvorili skupno delegacijo v krajevni skupnosti, ki bi oblikovala stališča na področju vzgoje in izobraževanja.

Zbor delegatov

V zboru delegatov, tako smo imenovali najvišji organ, bomo imeli 65 delegatov. Od tega jih 20 izvolijo delovni ljudje v TOZD in OZD, 10 jih izvolijo na svojih zborih delovni ljudje in občani, 5 delovni ljudje in občani družbenopolitičnih organizacij, 10 pa iz društev in drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot TOZD. 20 članov delegacije krajevne skup-

nosti so po svoji funkciji člani zbora delegatov. Menili smo, da teh ljudi ne moremo izključiti iz zbora delegatov, ker so praktično srž naše krajevne skupnosti. Približno taka sestava, kot je v zboru delegatov, mora biti tudi v svetu krajevne skupnosti.

Glasovanje ali sporazumevanje?

Poseben poudarek smo dali v statutu družbenemu dogovarjanju in sporazumevanju kot osnovni metodi urejanja družbenih vprašanj in reševanja konfliktov. V krajevnem svetu ZK je šla razprava celo tako daleč, da je bilo postavljeno vprašanje, ali je v zboru delegatov sploh umestno glasovanje in ali ne bi bilo bolj na mestu dosledno sporazumevanje. No, o stvari bomo še premišljali, za sedaj pa smo zapisali, da mora zbor delegatov o vseh pomembnejših vprašanjih sklepati z dvotretjinsko večino vseh članov zbora.

Strokovna služba krajevne skupnosti

V statutu smo na novo opredelili tudi delovno skupnost tajništva krajevne skupnosti, v katerem so pri nas štirje ljudje zaposleni s polnim delovnim časom, dva pa z nepolnim. To je praktično res že majhna delovna skupnost. Naloge in dolžnosti tajništva se urejajo z dogovorom, ki ga skleneta delovna skupnost in svet krajevne skupnosti. Tajnik je v statutu opredeljen kot strokovno-politični koordinator dela organov krajevne skupnosti, seveda pa brez kakršnihkoli pristojnosti odločanja, ker je odločanje v celoti neodtujljiva pravica organov krajevne skupnosti.

Se ena značilnost našega statuta: pri svetu krajevne skupnosti je predvidena posebna komisija za družbeno samozaščito. To se nam je zdelo potrebno in mislimo, da s tem ne bo okrnjen tisti celotni splet družbene samozaščite, ki je sicer v pristojnosti odbora za ljudsko obrambo.

Vseh izdatkov KS ne bo mogoče kriti iz občinskega proračuna

Ivo Bernard, krajevna skupnost Gradišča: Vrnili bi se k vprašanju materialne osnove krajevne skupnosti. Proračunski vir je seveda sedaj najpomembnejši. Vendar mislim, da bomo v bodoče iz občinskega proračuna lahko krili le tiste izdatke, ki so nujni za normalno delovanje krajevne skupnosti. To so materialni izdatki okoli dela delegacij, materialni izdatki za kadrovske naloge krajevne skupnosti, medtem, ko se bodo morale ostali stvari, za katere mislim, da so bistvena vsebina dela krajevne skupnosti, le financirati iz drugače zbranih sredstev. Tu mislim predvsem na otroško varstvo, na družbeno prehrano, na komunalno ureditev. Te stvari bomo morali financirati iz sredstev, ki jih bomo lahko iz interesno zbranih od tistih organizacij, ki delujejo v krajevni skupnosti. So tudi ljudje, ki menijo, da so osnovne naloge krajevne skupnosti v reševanju socialnih vprašanj, komunalni ureditvi itd., drugo pa so obrobni problemi. Jaz se s tem ne strinjam.

Problemi delovnih organizacij in krajevna skupnost

Problem, ki ga premalo vidimo, je problem delovnih skupnosti organizacij združenega dela, ki na tem področju delajo. Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela imajo velike probleme z družbeno prehrano. To je interes, ki omogoča zbiranje družbenih sredstev za uresničitev teh stvari.

Ali pa vprašanje otroškega varstva. Ne tistega rednega, temveč izrednega. Potem je tu vprašanje preskrbe za delavce tistih organizacij združenega dela, ki delujejo na tem področju. Reševanje teh vprašanj je bilo v dosednji praksi čisto odtujeno samoupravni bazi. V organiziranem mestu so vprašanja, kot je na primer kanalizacija, nova cesta, asfaltiranje ulice in druga, nekako zaprta v določen krog ljudi. Drugim se zdijo nekaj samo po sebi dano, se čisto dogaja, da se najdejo urbanistične rešitve v mestu mimo prebivalcev, ali pa imajo prebivalci samo formalno možnost, da vplivajo na določene urbanistične rešitve.

Ivo Bernard: V Gradišču imamo vrsto delovnih organizacij, ki jih na terenu praktično ni čutiti.

Vse te interese bo treba dejansko izkopati iz njihove anonimnosti in jih konfrontirati z vsemi subjekti, ki jih ti interesi prizadevajo.

Kakšno delegacijo?

Dotaknil bi se še nekega vprašanja, to je vprašanja delegacije v naši krajevni skupnosti. Moram reči, da so te stvari zelo nejasne. Mi smo se s statutarnim sklepom sporazumeli, da bo delegacija štela 18 članov. Potem pa smo dobili sporočila od kadrovskih komisij, da moramo vključiti v delegacijo krajevne skupnosti tudi posamezna delegatska mesta za republiko in zvezo. Zdaj pa nastane vprašanje: ali so ti tovariši sestavni del krajevne delegacije ali ne? Po našem mnenju so. Potem se porodi novo vprašanje: zame pomeni delegacija konec tako imenovanega poslanskega mandatnega sistema. Lelegat prenaša v telo, v katerem deluje, stališča krajevne skupnosti in svoje delegacije. Torej nima osebnega mandata in je samo transmisija neposredne baze. Mi pa nimamo samo delegatov v občinski skupščini, oziroma v republiški skupščini in v zvezni skupščini. Imamo še druge vrste delegatov, ki delajo v drugih organizacijah, na primer v šolstvu. Imamo samoupravne interesne skupnosti, npr. skupnost zdravstvenega zavarovanja. Imamo organizacije združenega dela posebnega družbenega pomena, kjer je tudi potrebna navzočnost delegata krajevne skupnosti. Zdaj se postavlja vprašanje: ali so vsi ti delegati, ki jih pošiljamo v skupščino, v interesne skupnosti, v organizacije združenega dela posebnega družbenega pomena — ali so to delegati, ki jih poimensko imenujemo in jih pošiljamo in stalno delujejo v teh organih? Ali pa so sestavni del krajevne delegacije in prenašajo stališča te krajevne skupnosti v tiste organizacije, v katerih delujejo? Osebnost se nagibam k temu, da imamo enotno delegacijo, saj osebne mandata ne poznamo več. Ta delegacija pošilja posameznike v posamezne organizacije, najsi bo to skupščinske, najsi

bo to v samoupravne interesne skupnosti, najsi bo v tiste organizacije združenega dela, ki so posebnega družbenega pomena, kot je to stanovanjsko gospodarstvo in tako naprej. To vprašanje je danes, tako po republiški kot po zvezni ustavi, še nejasno. Bojim se, da nam statutarni sklep o številu delegatov ne bo dosti pomagal. V ponedeljek ga bomo spremenili in število delegatov povečali. Najbrž ga bomo morali pred sprejetjem statuta ponovno spreminjati, kajti delegatski sistem je po moje lahko samo enoten mehanizem, ne pa razbit mehanizem. Po ustavi je delegacija zunanji organ temeljne samoupravne skupnosti, v tem primeru krajevne skupnosti. Zato mora opravljati

Dušan Brekič: Na starem Vodmatu se ukvarjamo z vprašanjem ožje soseske, neodvisne od občinskih meja.

ti vse tiste zadeve, ki se neposredno tičejo prebivalcev krajevne skupnosti in ki jih ti prebivalci preko svoje delegacije izražajo v vseh organizacijah. V ustavi je to vprašanje rešeno precej na kratko, enako tudi v statutih. To je, menim, tako fundamentalno vprašanje, da mora biti enotno rešeno v vseh krajevnih skupnostih. Če bomo imeli različne mehanizme, bo to pomenilo, da bo volja, ki se bo izrazila po tej poti, kvalitativno različna. — Omenil bi še, da imamo tudi v naši krajevni skupnosti strokovno službo. Približno tako kot je povedal tovariš iz Poljan. To je nekakšen servis, tajnik pa je vodja tega servisa in odgovarja za njegovo delo. Deluje pa na osnovi samoupravnega sporazuma med delovno skupnostjo in krajevno skupnostjo. Razumljivo pa je, da se bo v bodoče obseg dela te strokovne službe bistveno povečal, ker bo morala ta strokovna služba zagotavljati celotni delegaciji vse potrebne materiale, pripravljati materiale, razpošiljati materiale in potem razmnoževati tudi tisto, kar bo delegacija sama sklenila. Potem imamo še skupščino delegatov, ki je najvišji organ krajevne skupnosti in ta strokovna služba bo morala opraviti tudi vse strokovno delo za ta organ. Zato se mi postavlja še eno vprašanje, ki doslej še ni bilo načeto. Ali so sredstva, ki so doslej pritekala krajevni skupnosti predvsem iz proračuna, zadostna, da pokrijejo minimum potrebnih funkcionalnih stroškov za dejavnost krajevne skupnosti? V tej zvezi bo treba skupaj z občinsko skupščino najti neka merila, kako se bo ta dejavnost financirala in določiti tudi obseg te dejavnosti. Tudi tu je zaenkrat še precej nejasnosti.

Informiranost

Dušan Brekič, krajevna skupnost stari Vodmat: Tu je še vprašanje javnosti dela in informiranosti. Odgovora na to vprašanje ne vidim samo v tem, da bomo preko »Dogovorov« ali preko javnih razglasnih desk informirali občane o tem, kaj se dogaja na področju

občine, mesta, republike, zveze, ali pa na področju krajevne skupnosti. Vidim ga predvsem v delovanju celotnega mehanizma krajevne samouprave. V Vodmatu imamo v tem precej bogate izkušnje. Nobena pomembnejša zadeva ne gre mimo zbora občanov, ali pa vsaj mimo nekega širšega političnega aktiva, ali javne tribune. Rezultat tega je vsekako izredna udeležba občanov na referendumih, na volitvah pa tudi na zadnjem zboru občanov, ko smo razpravljali o osnutkih statuta občine, mesta, in krajevne skupnosti. Navedem naj samo podatek, da se je te javne razprave udeležilo 150 občanov in da jih 50 kratkomalo ni moglo v dvorano in so odšli domov.

Blaž Matekovič: Na Poljanah je 16 šol in domov. Krajevna skupnost je preplavljena z mladimi, ki se tu šolajo.

Širok krog kandidatov za delegacije

Ko smo v razpravi videli, kaj vse našega delovnega človeka in občana zanima, nam je bilo jasno, da je ta občan še kako zainteresiran. Prav zdaj, ko smo evidentirali kandidate za delegacije, smo skozi to široko obliko javnega razpravljanja prišli do izredno širokega kroga kandidatov za člane bodočih delegacij, organov krajevne skupnosti in tako naprej. Še dobro leto nazaj smo se gibali v krogu kakšnih 60 do 80 občanov krajevne skupnosti, za katere smo menili, da so sposobni opravljati določene funkcije. Bodisi kot odborniki občinske skupščine ali kot člani sveta krajevne skupnosti, kot člani komisij, odborov in tako naprej. Zdaj pa smo evidentirali kar 180 možnih kandidatov, kar je vsekakor izreden potencial. Tudi če ne bomo mogli vseh vključiti v kreativno delo takoj, imamo veliko kadrovske rezervo za v bodoče. To smo verjetno dosegli samo zaradi velike javnosti dela in široke informiranosti občanov.

Vendar je zdaj odvisno od nas, kako bomo to zainteresiranost razvijali naprej in jo krepili. Zato smo v statutu opredelili tiste zadeve, o katerih morajo delegacije dobiti predhodno mnenje zbora delovnih ljudi in občanov ali pa najvišjega samoupravnega organa v krajevni skupnosti. Pač glede na karakter posameznih zadev. Šele potem lahko delegat ali delegacija nastopa navzven.

Delegacija naj zajame celotno krajevno samoupravo

Jaka Kvas, krajevna skupnost Kolodvor: Jaz bi se vrnil k problemu, ki ga je načel tovariš iz Gradišča: vprašanje delegacij in delegiranja. Res se postavlja vprašanje, ali so delegirani predstavniki v samoupravne interesne skupnosti in v druge institucije in pa v tiste delovne organizacije, ki so posebnega družbenega pomena, sestavni del zbora delegatov. Ko smo razpravljali o tem,

smo menili, da moramo imeti enoten zbor delegatov in da morajo biti vsi tisti, ki predstavljajo krajevno skupnost v samoupravnih interesnih skupnostih in pa v organizacijah posebnega družbenega pomena, tudi v šolstvu, vključeni v zbor delegatov KS. Če ta del krajevne samouprave izpustimo iz zbora delegatov, potem bi verjetno zmanjšali pomen delegatov in delegacije. Odločili smo se, da so vsi ti sestavni del zbora delegatov KS, saj so ti delegati tudi izvoljeni na zboru delovnih ljudi in občanov.

Dosledno izpeljati delegatski sistem

Blaž Matekovič, krajevna skupnost Poljane: Tovariš iz

Jaka Kvas: KS Kolodvor je po starostni sestavi ena najstarejših, takoj poleg Stare Ljubljane.

Gradišča je dejal, da mora biti delegatski sistem enoten, ne pa razbit organizem. Meni se zdi, da je bistvo stvari v tem, da mora biti delegatski sistem dosledno izpeljan. Na Poljanah že sedaj lahko govorimo o približno 100 družbeno aktivnih ljudeh v krajevni skupnosti. Če pristanemo na nekoliko manjšo intenzivnost, lahko ta krog razširimo vsaj na 200 ljudi. To so v bistvu potencialni kadri za delegatski sistem. Ko smo premišljali o delegaciji krajevne skupnosti, smo si bili na jasnem, da te delegacije ne bomo smeli obremenjevati z delom v raznih interesnih skupnostih, ker bi jo preveč obremenili, po drugi strani pa bi razvednotili pripravljenost za delo ostale množice naših družbenih delavcev. Zato smo to delegacijo postavili samo na relaciji do zbora krajevnih skupnosti v občini. Primerov, kot so ga imeli v Gradišču, da bi kdo zahteval, da se vključi v delegacijo še koga, pri nas nismo imeli. V začetku smo mislili, da naj bi naša delegacija krajevne skupnosti štela 15 ljudi. To se nam je zdelo dovolj, kajti ta delegacija bo morala res neprekinjeno zasedati. Za listo pa smo pripravili 20 kandidatov. Veste, da je bilo okoli odprte ali zaprte liste nekaj zmede. Vendar se nam je zdelo, da je bila v obrazložitvi tov. Kraigherja ob spremeni ustave narejena pika na te razprave. Odločili smo se za zaprto listo, delegacijo pa razširili na 20 članov. Zbor delegatov smo omejili na 65 ljudi, ker nam naši prostori ne omogočajo delovnega vzdušja za večje število ljudi.

Ustava pušča zelo proste roke

Res je, kot je dejal tovariš iz Gradišča: ustava nam je pustila povsem proste roke pri izpeljavi delegatskega sistema v krajevni samoupravi. Mi smo se odločili, da zbor delegatov, kot najvišji organ krajevne skupnosti pa iz teh delegacij določa posameznike za razna zasedanja interesnih skupnosti.